

Antykorupcja

<https://antykorupcja.gov.pl/ak/retrospekcje/retro/5030,Zdrowy-rozsadek-zwyciezyl.html>
2022-01-28, 17:59

Zdrowy rozsądek zwyciężył

15 października 1987 roku amerykańska Administracja Krajowych Związków Kredytowych (National Credit Union Administration) przedstawiła wytyczne dotyczące stosowania prawa antykorupcyjnego w bankach federalnych.

Poprzednie poprawki do bankowych uregulowań antykorupcyjnych wniosła Ustawa o ograniczeniu przestępczości z 1984 roku (Comprehensive Crime Control Act of 1984 P.L. 98-473, Rozdział 1, 12 Października 1984). Zakazywała ona pracownikom, urzędnikom, dyrektorom, przedstawicielom i prawnikom reprezentującym instytucje finansowe żądania lub przyjmowania, w związku z transakcjami bądź interesami ich instytucji finansowej, rzeczy przedstawiających jakąkolwiek wartość. Zmiany te nakładały również na innych zakaz wręczania lub oferowania wymienionym osobom takich przedmiotów. Ponieważ wachlarz zakazów był bardzo szeroki, rodziło się pytanie, czy żądanie postępowania zgodnie z tym prawem jest legalne.

W lipcu 1985 roku Departament Sprawiedliwości wydał opinię dotyczącą postępowania

prokuratorskich opierających się na nowej Bankowej Ustawie Antykorupcyjnej. Na podstawie podstawowych zapisów ustawy Departament Sprawiedliwości wskazywał, że sprawy mające być w kręgu zainteresowania prokuratury na mocy nowego prawa powinny łączyć się jedynie ze złamaniem powinności powierniczych lub nieuczciwymi działaniami godzącymi w interesy instytucji finansowych.

Z uwagi na fakt, iż założeniem nowego prawa było uderzenie w korupcyjne schematy przemysłu bankowego, Departament Sprawiedliwości oświadczył, że nie będzie dążył do ścigania przypadków mniejszej wagi, takich jak otrzymywanie lub wręczanie drobnych upominków, a jedynie tych, które niosą ryzyko łamania obowiązków powierniczych (fiducjarnych), bądź łamania zasady zaufania.

Nadal z możliwością oskarżenia musiały się jednak liczyć osoby, które:

z zamiarem *korupcji* w celu wywarcia wpływu wręczają, oferują, obiecują jakiegokolwiek rzecz posiadającą nawet najmniejszą wartość, bądź wynagrodzenie dla urzędnika, dyrektora, pracownika, przedstawiciela lub prawnika reprezentującego instytucję finansową w związku z działalnością danej instytucji; lub

jako urzędnik, dyrektor, pracownik, przedstawiciel lub prawnik reprezentujący instytucję finansową, z zamiarem *korupcji* nakłania lub żąda korzyści dla jakiegokolwiek osoby, lub z zamiarem *korupcji* przyjmuje bądź godzi się na przyjęcie rzeczy o jakiegokolwiek wartości od osoby, z zamiarem wpłynięcia lub nagrodzenia w związku z każdym rodzajem transakcji w takiej instytucji, ponosi odpowiedzialność karną za przestępstwo.

Obecnie prawo określa wyjątki od tej reguły, do których należą wypłaty, zaliczki, płace w dobrej wierze, a także zwroty kosztów poniesionych w toku zwyczajnego prowadzenia biznesu.

Kary za pogwałcenie przepisów zawartych w ustawie z 1984 roku uzależnione są od wartości

otrzymanej bądź oferowanej rzeczy. Jeśli jej wartość przekracza 100 dolarów, naruszenie jest przestępstwem zagrożonym karą 5 lat pozbawienia wolności i grzywną 5 tysięcy dolarów lub równą trzykrotności wysokości *łapówki* lub podziękowania. Jeśli wartość przedmiotu nie przekracza 100 dolarów, czyn ten jest wykroczeniem, a sprawca podlega karze do roku pozbawienia wolności i maksymalną karą grzywny 1000 dolarów.

Ustawa zezwala by banki, w stosownych procedurach, czy kodeksach postępowania wprowadziły własne wyjątki od ogólnej zasady zakazu przyjmowania i ofiarowywania podarunków, jeśli ma to związek z normalną działalnością banku. Istnieje więc wiele przypadków, kiedy przedstawiciel banku, bez ryzyka popełnienia *czynu korupcyjnego*, bądź naruszenia zaufania firmy, może przyjąć lub ofiarować rzecz posiadającą pewną wartość.

Najczęstszymi przykładami takich wyjątków są uroczyste kolacje i prezenty okolicznościowe od klientów. Nie jest również takim naruszeniem prezent, gdy darczyńcą jest osoba będąca w relacjach osobistych z obdarowanym, a także jeśli korzyść oferowana pracownikowi banku jest powszechna i występuje na tych warunkach wobec ogółu społeczności.

Źródła: ncu.gov, fdic.gov